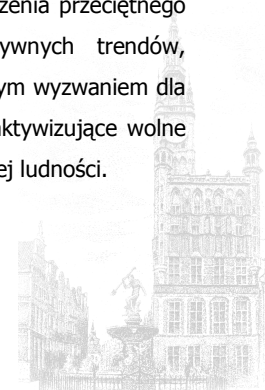

Rynek pracy województwa pomorskiego w pierwszym kwartale 2008 r.

- W pierwszym kwartale 2008 roku koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim charakteryzowała się pozytywnymi wskaźnikami. Aktywność gospodarcza utrzymywała się nadal na wysokim poziomie, choć od początku drugiego kwartału 2007 r. zauważyć można występowanie pierwszych „wczesnych” sygnałów ostudzenia koniunktury gospodarczej w regionie i kraju.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym kwartale 2008 r. wyniosło w województwie pomorskim 277,6 tys. osób i było wyższe od notowanego w analogicznym okresie 2007 r. o 5,5% (w kraju o 6,0%). Największy wzrost zatrudnienia w województwie zanotowano w sekcjach: budownictwo (o 17,4%) oraz obsługa nieruchomości i firm (o 14,3%), płace zaś najszybciej rosły w sekcjach: górnictwo (o 61,1%), rybactwo (o 20,6%) i budownictwo (o 15,3%).
- W regionie pomorskim dynamika wzrostu płac w pierwszym kwartale 2008 roku utrzymywała się powyżej dynamiki ogólnego wzrostu cen, co oznaczać może występowanie kosztowej presji inflacyjnej po stronie zasobów pracy. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w tym okresie 3 117,10 zł (102,2% średniej płacy krajowej) i było wyższe o 10,4% od notowanego w analogicznym okresie ub. r. (w kraju wynosiło 3 049,86 zł, tj. o 11,4% więcej). Natomiast dynamika wzrostu krajowych cen konsumpcyjnych w skali roku była na poziomie 4,1%.
- Wzrost płac kształtował się także powyżej dynamiki wzrostu produkcji (produkcja sprzedana przemysłu w województwie pomorskim w pierwszym kwartale br. w cenach stałych była wyższa o 6,2% w odniesieniu do analogicznego okresu 2007 r., co oznacza, że wzrost kosztów zatrudnienia nie przekładał się na analogiczny wzrost ogólnej wydajności pracy.
- Coraz bardziej dostrzegalne są kosztowe elementy inflacji, występujące głównie po stronie dwóch czynników produkcji: zasobów pracy oraz surowców. O ile ceny surowców powiązane są w zasadniczy sposób z koniunkturą światową (np. ceny ropy naftowej), o tyle kosztowy charakter inflacji po stronie zasobów ludzkich w istotny sposób generowany jest na rynku krajowym. Presja inflacyjna, wywołwana relatywnie wysoką dynamiką wzrostu popytu, przekładała się w tym przypadku na presję kosztową ograniczonej podaży zasobów pracy w określonych branżach. Najsilniej trend ten uwidoczniał się w sektorze budownictwa.
- Nadal wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach na Pomorzu utrzymywał się na relatywnie korzystnym poziomie, przy dostrzegalnym wpływie fiskalizmu (w marcu br. rentowność obrotu netto¹ wyniosła 4,5% i była o ponad 1 pkt proc. niższa od wskaźnika rentowności brutto², który wyniósł 5,6%). Można zatem domniemywać, iż bariera popytu nie spowodowała jeszcze dotkliwego obniżenia przeciętnego poziomu rentowności, co może mieć miejsce w przypadku wystąpienia negatywnych trendów, prognozowanych przez centralne instytucje w Polsce. Wobec tego, coraz bardziej widocznym wyzwaniem dla regionu staje się uzupełnienie niedoborów kadrowych w gospodarce poprzez działania aktywizujące wolne zasoby pracy. Istotną rezerwą stanowi w tym kontekście zwiększenie aktywności zawodowej ludności.

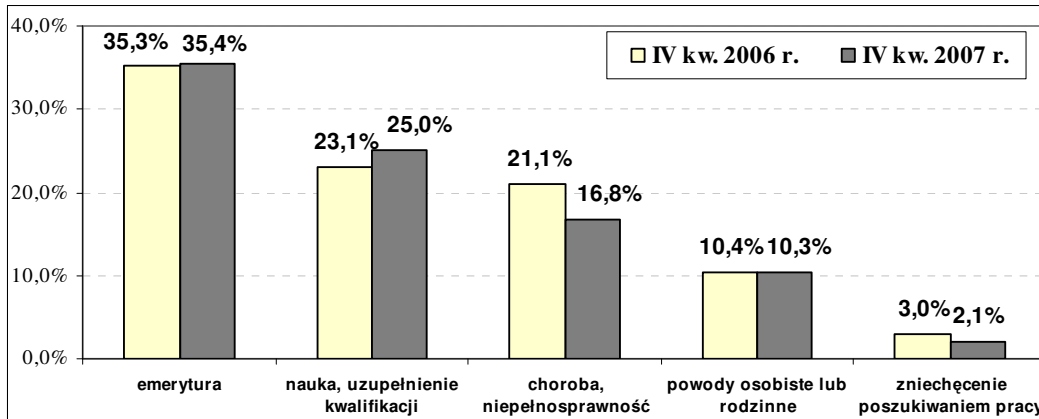
¹ Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

² Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

- W grupie wiekowej 15 lat i więcej wskaźnik zatrudnienia (według metodologii BAEL) w województwie pomorskim ukształtował się na poziomie zaledwie 48,6% w I kwartale 2008 r. (w kraju wyniósł 49,4%)³. Blisko połowę ludności w wieku 15 lat i więcej stanowili bierni zawodowo (w I kwartale 2008 r. – 47,6%). Głównymi przyczynami bierności zawodowej mieszkańców województwa są emerytury oraz nauka i uzupełnianie kwalifikacji.

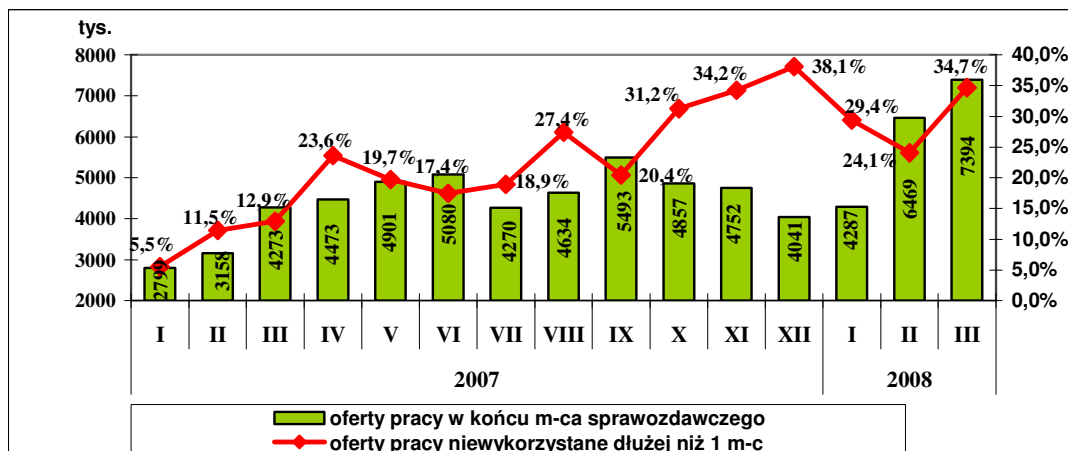
Wybrane przyczyny bierności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2007 r. w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

- W pierwszym kwartale br. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego 23,2 tys. ofert pracy (o 1,1 tys., tj. o 4,8% więcej niż w pierwszym kwartale 2007 r.). Jednocześnie towarzyszy temu spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych (w porównaniu do pierwszego kwartału roku ubiegłego o 2,5 tys. osób, tj. 7,1%). Warto zauważyć, że w rejestrach powiatowych urzędów pracy wzrasta liczba ofert pracy w dyspozycji urzędu przy jednoczesnym wysokim udziale niewykorzystanych ofert dłużej niż 1 miesiąc. W marcu 2008 r. udział ofert niewykorzystanych dłużej niż 1 miesiąc wyniósł 34,7% (w marcu 2007 r. 12,9%), ponad 40% w powiecie kartuskim, kościerskim i puckim, ponad 50% w Gdańsku i ponad 70% w powiecie nowodworskim. Rosnące potrzeby kadrowe zaspokajane są między innymi poprzez zatrudnianie cudzoziemców z Ukrainy, Białorusi i Rosji, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie oraz w rolnictwie i usługach domowych.

Oferty pracy będące w dyspozycji powiatowych urzędów pracy w I kwartale 2008 r. w województwie pomorskim (stan na koniec miesiąca)

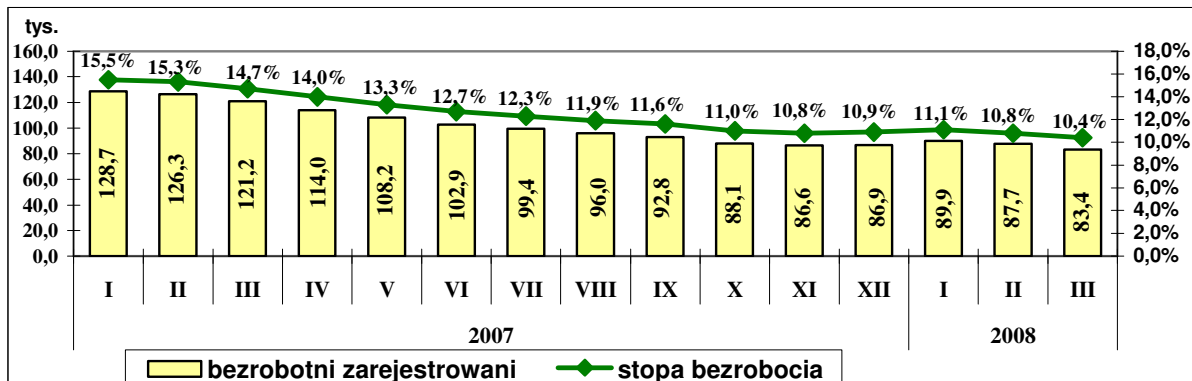

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

³ Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w końcu marca 2008 r. w powiatowych urządach pracy województwa pomorskiego wyniosła 83,4 tys. osób i była niższa od wielkości z końca grudnia 2007 r. o 4,1% (w kraju o 2,5%) oraz niższa w porównaniu do wielkości z końca marca 2007 r. o 31,2% - największy spadek po województwie wielkopolskim (w kraju o 23,8%).
- Stopa bezrobocia według danych na dzień 31 marca br. ukształtowała się na poziomie 10,4%, w stosunku do końca grudnia 2007 r. spadła o 0,5 pkt proc. (w kraju wyniosła 11,1%; spadła o 0,3 pkt proc.), natomiast w porównaniu do marca ub.r. spadła o 4,3 pkt proc. (w kraju wystąpił spadek stopy o 3,2 pkt proc.). Jednocześnie należy podkreślić, że od października 2007 r. stopa bezrobocia w województwie pomorskim utrzymuje się na niższym poziomie niż w kraju.

Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim (stan w końcu miesiąca)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01 oraz danych GUS.

- Wewnątrz regionu nadal występują znaczne dysproporcje w poziomie aktywności gospodarczej, co w głównej mierze spowodowane jest koncentracją aktywności w aglomeracji trójmiejskiej. Ma to swoje odzwierciedlenie także w dużym zróżnicowaniu terytorialnym stopy bezrobocia. Najniższy poziom stopy bezrobocia w marcu br. obserwowano w Trójmieście (Gdańsk 3,3%, Gdynia i Sopot po 2,3% - najniższa stopa bezrobocia w Polsce), najwyższy w powiecie nowodworskim (26,0%). Jednocześnie spadek stopy bezrobocia odczuwalny był we wszystkich powiatach województwa, tyle że w niejednakowej skali (w stosunku do marca ubiegłego roku: największy o 8 pkt proc. w powiecie sztumskim, najmniejszy o 2,2 pkt proc. w Gdańsku).

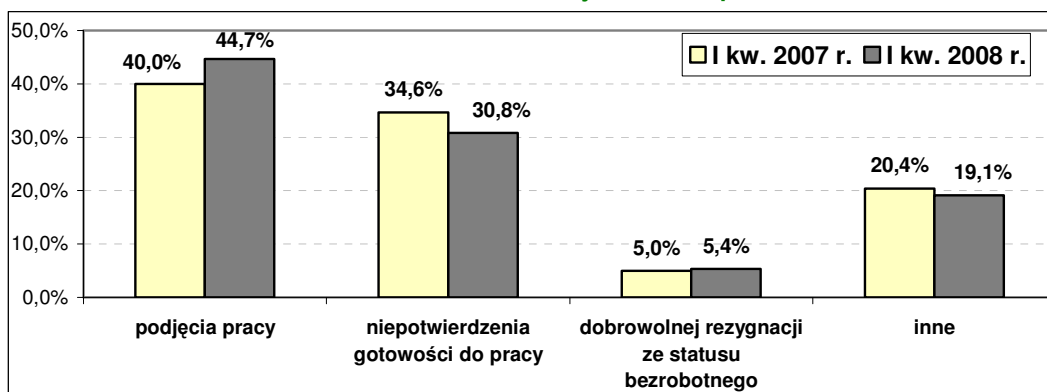
Wybrane kategorie bezrobotnych w I kwartale roku 2007 i 2008

Wybrane kategorie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek		Udział w liczbie bezrobotnych ogółem		Różnica udziałów pkt proc.
	31.03.2007 r.	31.03.2008 r.	liczba	%	31.03.2007 r.	31.03.2008 r.	
kobiety	74250	53347	-20903	-28,2	61,3%	64,0%	2,7
do 25 roku życia	24727	16444	-8283	-33,5%	28,5%	19,7%	-8,8
które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	713	608	-105	-14,7%	0,8%	0,7%	-0,1
długotrwale bezrobotne	77924	48225	-29699	-38,1%	89,7%	57,8%	-31,9
powyżej 50 roku życia	24294	18660	-5634	-23,2%	28,0%	22,4%	-5,6
bez kwalifikacji zawodowych	35012	25251	-9761	-27,9%	40,3%	30,3%	-10,0
niepełnosprawni	4318	3991	-327	-7,6%	5,0%	4,8%	-0,2
bez wykształcenia średniego	55277	53017	-2260	-4,1%	45,6%	63,6%	18,0
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	12550	x	x	x	15,1%	x
bez doświadczenia zawodowego	x	17707	x	x	x	21,2%	x
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	x	8611	x	x	x	10,3%	x
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	x	1070	x	x	x	1,3%	x
Liczba bezrobotnych ogółem	121 172	83378	-37 794	-31,2%	x	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01.

- Spadek liczby bezrobotnych liczony do wielkości sprzed roku (31,2%) nie dotyczył w równym stopniu wszystkich kategorii bezrobotnych. Nadal obserwowany jest bardzo wysoki udział kobiet w ogóle bezrobotnych - w końcu marca br. – 64,0% (wzrost udziału w stosunku do marca ub.r. o 2,7 pkt proc., pomimo spadku w tym okresie liczby bezrobotnych kobiet o ponad 28%). Znaczny udział mają także długotrwale bezrobotni (57,8%, pomimo spadku liczby bezrobotnych o ponad 38% i spadku udziału o 31,9 pkt proc.) oraz bez wykształcenia średniego (63,6%, przy spadku liczby bezrobotnych o ponad 4% i wzroście udziału o 18 pkt proc.).
- W końcu marca br. największy udział kobiet wśród bezrobotnych odnotowano w powiecie wejherowskim (70,4%), długotrwale bezrobotnych w powiatach lęborskim (67,3%) i nowodworskim (66,7%), natomiast bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiatach słupskim (74,5%) i nowodworskim (69,8%).
- Urzędy pracy województwa pomorskiego zarejestrowały w pierwszym kwartale br. 32,9 tys. bezrobotnych, natomiast wyłączyły z ewidencji 36,4 tys. osób, w tym 14,6 tys. z powodu podjęcia pracy (44,7% wyłączeń ogółem) oraz 12,6 tys. z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy (30,8% wyłączeń ogółem). Wartość wskaźnika fluktuacji w tym okresie wyniosła 110,7%, tzn. więcej bezrobotnych o 10,7% ubyło niż przybyło w ewidencji (w analogicznym okresie roku ubiegłego strumień odpływu był o 13,5% większy niż napływu, czyli zasób bezrobocia charakteryzował się większą płynnością). W ciągu roku zmieniła się struktura wyłączeń z ewidencji bezrobotnych: wzrósł udział wyłączeń z powodu podjęcia pracy o prawie 5 pkt proc., przy jednoczesnym spadku udziału niepotwierdzenia gotowości do pracy o około 4 pkt proc.

Struktura wyłączeń z ewidencji bezrobotnych według przyczyn w I kwartale lat 2007-2008 w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

W materiale wykorzystano m.in. dane:

1. *Aktywność Ekonomiczna Ludności w województwie pomorskim w IV kwartale 2007 r.*, Urząd Statystyczny w Gdańsku.
2. *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w marcu 2008 r.*, nr 3, 23.04.2008, Urząd Statystyczny w Gdańsku.
3. *Kwartalna informacja o rynku pracy*, GUS, Warszawa, 28.05.2008.
4. *Sprawozdania o rynku pracy MPIPS-01*.

Opracował:
 Anna Pawłowska
 Zespół Badań, Analiz i Informacji
 Wydział Strategii Rynku Pracy i Promocji Zatrudnienia
 Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
 Gdańsk, 18.06.2008 r.

